

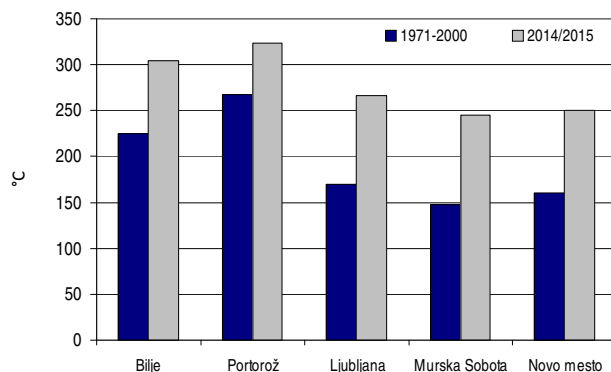
Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31. marca) 1. – 31. oktober 2014

Zaradi obilnih padavin in poplav v prvih dveh jesenskih mesecih so bila zlasti na severovzhodu in ponekod na jugovzhodu države kmetijska tla preveč namočena, da bi lahko pravočasno pripravili setvene površine in opravili jesensko setev ozimne pšenice. Setev je še potekala ob koncu oktobra. Temperatura tal je bila še primerna za setev, optimalni roki pa so že bili preseženi.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Mesec oktober je bil nadpovprečno topel glede na dolgoletno povprečje (1971–2000), večinoma za več kot 2 °C, v pasu od novomeškega območja, prek Suhe Krajine in osrednje Slovenije, proti severovzhodu do Pohorja in Kozjaka; v Slovenskih goricah in Prekmurju celo za več kot 3 °C. V dneh med 9. in 14. oktobrom je bilo zabeleženo eno izmed najtoplejših obdobij v tem času v zgodovini meritev. Povprečna dnevna temperatura zraka se je takrat v Ljubljani gibala med 16 in 19 °C, kar je bolj značilno za drugo polovico avgusta ali začetek septembra. Izrazito hladna fronta nas je prešla v noči iz 21. na 22. oktober. Močno se je ohladilo, marsikje je bil padec temperature zraka za več kakor 10 °C v le dveh ali treh urah. Meja sneženja se je spustila pod 1000 m, ponekod na Notranjskem in Kočevskem za krajši čas tudi do 500 m. Ob prehodu fronte so sunki severnega vetra po nižinah osrednje Slovenije dosegli hitrosti med 60 in 80 km/h, tramontana ob obali pa s sunki do 90 km/h. Intenzivne padavine so zopet povzročale poplave. Mesečna vsota padavin je bila najvišja v osrednji in jugozahodni Sloveniji, kjer je tudi preseгла dolgoletno povprečje, za okrog petino. Na Obali je padlo nekaj več kot 110 mm dežja, količina se je povečevala proti notranjosti, kjer so v Vipavski dolini namerili več kot 160 mm, v osrednji Sloveniji pa okrog 150 mm, v Polhograjskem hribovju in Poljanski dolini več kot 200 mm. V severnem delu države je bilo padavin večinoma do 80 mm. Trajanje sončnega obsevanja je bilo, z izjemo Julijcev in krško-brežiškega območja nadpovprečno, v večjem delu države za do petino.

KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA (> 5 °C) od 1.10.2014 do 31.10.2014 v primerjavi s povprečjem



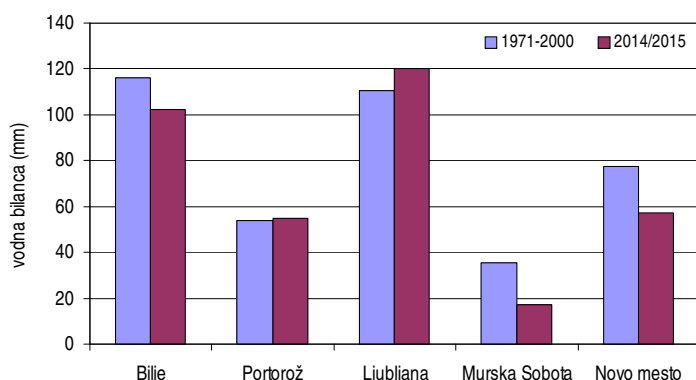
STANJE RASTLIN

Na dinamiko jesenske setve ozimnih žit so letos vplivale neugodne jesenske vremenske razmere z obilnimi padavinami. Na severovzhodu je zamujalo spravilo koruze in sproščanje površin za jesensko setev, čezmerno namočena kmetijska tla pa niso omogočala obdelave s težkimi stroji. Kjer je ta kljub temu potekala po sili razmer, so posledice neizogibne: zbita tla in uničena struktura tal, kar je slaba popotnica v naslednje vegetacijsko leto. Koruzni pridelek je uspelo pridelovalcem pospraviti s precejšno zamudo, šele v zadnjem tednu oktobra, pripravo tal in setev ozimne pšenice pa je bilo potrebno podaljšati v prvo dekada novembra. Uspeh pozne setve bo močno odvisen od nadaljnjih vremenskih razmer, saj se morajo posevki pred zimo razviti vse do razraščanja in se v tem času tudi primerno utrditi za preživetje nizkih temperatur zraka.

Tudi za setev ječmena v prvi polovici oktobra so bili optimalni roki zamujeni. Do konca meseca so posevki vzkalili. Poplavna voda je na severovzhodu prizadela tudi oljno ogrščico. Posevke so dosegali, uspeh slednjih pa bo močno odvisen od vremenskih pogojev ob razraščanju in prezimovanju. V drugih območjih Slovenije je setev ječmena in pšenice potekala ob ugodnejših terminih. Ječmen je normalno vzkalil in se do konca oktobra razvil do tretjega lista. Izjemi sta le Dolenjska in Posavje, ki so ju tudi prizadele poplave.

Tudi v Primorju se soočajo z negativnimi vplivi letošnjega vremena na kmetijske rastline. Zaradi poškodb, ki jih je povzročila oljna muha, je tudi v oktobru potekalo predčasno obiranje in predelovanje oljk.

KUMULATIVNA VODNA BILANCA 1.10.2014 - 31.10.2014 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem



TEMPERATURA IN STANJE TAL

Povprečne temperature tal v setveni globini (5 in 10 cm) so se gibale med 14 in 17 °C (od 2 do 3 °C nad dolgoletnim povprečjem). Najnižje vrednosti niso padle pod 5 °C, najvišje pa so v posameznih dneh še presegle 20 °C.

Mesečna akumulacija efektivne temperature zraka (nad 5 °C) je povsod preseгла dolgoletno povprečje, na Obali je bila višja za 56 °C, drugod po Sloveniji pa od okrog 80 do 100 °C.